

Osnovna šola Komandanta Staneta Dragatuš
Dragatuš 48
8343 Dragatuš

MLADI RAZISKOVALCI 2013/2014
RAZISKOVALNA NALOGA

OHRANJANJE SPOMINA

NAŠIH 50 LET ŠOLE

Avtorice:

Nastja Gorše, 9. r.

Kaja Metež, 9. r.

Veronika Plut, 8. r.

Eva Puhek, 8. r.

Ana Štajdohar, 9. r.

Mentorici:

Nataša Medvešek, prof. slov.

Anita Vrtin, prof. zgod. in soc.

Dragatuš, 2014

KAZALO

1 UVOD.....	4
2 UTEMELJITEV IZBRANE TEME.....	5
3 NAČRT IN METODE RAZISKOVALNEGA DELA.....	6
4 HIPOTEZE.....	8
5 KRONOLOŠKI PREGLED SPREMINJANJA STAVBE.....	9
6 SPOMINI NEKDANJH RAVNATELJIC, UČITELJIC, DELAVCEV ŠOLE NA SPREMINJANJE ŠOLSKE STAVBE.....	23
6.1 GRADNJA ŠOLA.....	23
6.2 GRADNJA PRIZIDKA.....	24
6.3 NOVA TELOVADNICA PRINESE TUDI NOVE USPEHE.....	24
6.4 GRADNJA KUHINJE.....	25
6.5 KNJIŽNICA.....	26
6.6 ZBORNICA.....	27
7 PRIREDITEV OB 50-LETNICE ŠOLSKE STAVBE.....	27
8 ZLATA KNJIGA USPEŠNIH UČENCEV OŠ DRAGATUŠ V LETIH 1960–2011.....	29
8.1 INTERVJUVANE OSEBE PO LETNICAH IN ZAKAJ SO USPEŠNE.....	29
8.2 ŠOLSKI USPEHI IN SPOMINI USPEŠNIH UČENCEV.....	34
8.3 SMER KARIERE.....	39
9 ANALIZA INTERVJUJEV.....	43
9.1 UČNI USPEH.....	43
9.2 VRAČANJE V OKOLICO DRAGATUŠA.....	44
10 ZANIMIVOSTI IZ INTERVJUJEV.....	45
11 SKLEPI IN ANALIZA HIPOTEZ.....	46
12 ZAKLJUČEK.....	47
13 VIRI IN LITERATURA.....	48

PRILOGA 1 (VPRAŠALNIK)

PRILOGA 2 (INTERVJUJI USPEŠNIH OSEB)

KAZALO SLIK

Slika 1: Šolska zgradba v Dragatušu 1887–1944	9
Slika 2: Porušena šolska zgradba leta 1944	10
Slika 3: Kam v šolo?.....	10
Slika 4: Izsek iz časopisa: Intervju z ravnateljem Stanetom Žulo.....	11
Slike 5, 6 in 7: Potek gradnje šole	11
Sliki 8 in 9: Vabilo in otvoritev šole leta 1963	12
Slika 10: Izsek pisma Staneta Žule: Kakšno je bilo veselje, ko se je odprla nova šola?	12
Slika 11: Telovadba zunaj	13
Slika 12: Skica učilnice	14
Slika 13: Primerjava stare in nove šolske klopi	14
Slika 14: Izsek iz časopisa: V Dragatušu še brez varstva.....	14
Slika 15: Pionirji.....	14
Slika 16: Otvoritev prizidka.....	15
Slika 17: Folkloristi	16
Slika 18: Delo na šolskem vrtu	16
Slika 19: Obnova šolske strehe	17
Slika 20: Gradnja računalniške učilnice	17
Slika 21: Forma viva	18
Slika 22: Garderobne omarice	18
Slika 23: Izsek iz časopisa: Obisk takratnega ministra gospoda Igora Lukšiča	19
Slika 24: Prizidek k telovadnici	19
Slika 25: Otvoritev šolskega krožišča	20
Slika 26: Učilnica za matematiko, fiziko in kemijo	20
Sliki 27 in 28: Učenje s pomočjo interaktivne table	20
Sliki 29 in 30: Obnovljeni toaletni prostori in vrtec	21
Slika 31: Svetovalna služba	21
Slika 32: Prostori pred obnovo	22
Sliki 33 in 34: Prostori po obnovi	22

Slika 35: Zbornica	27
Slika 36: Kratek prizor	28

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Kakšen učni uspeh so imele intervjuvane osebe?	43
Graf 2: Se intervjuvane osebe še vračajo/živijo v domačem kraju?	44

1 UVOD

Ste se kdaj lotili raziskovanja zgodovine recimo vaše družine? Ste si želeli, da bi našli predal, v katerem bi bile shranjene vse stare, porumenele fotografije, ki bi bile opremljene z letnicami, pomembnimi za družinsko drevo? Najverjetneje te sreče niste imeli. Kljub vsem virom, ki nam dandanes omogočajo, da ohranjamo spomine, smo pogosto v prehitrem toku življenja primorana kdaj pošteno pobrskat po omarah, predalih, kronikah, da raziščemo kakšen del zgodovine. Čeprav se zavedamo, kako pomembno je ohranjati spomin, vse redkeje spomin na ključne dogodke v življenju ljudi, stavb, mest, krajev zapišemo. Pomembne podatke je dobro zapisati, ker tako dosežemo, da bi ne samo mi, temveč tudi vsi ostali, ki bodo prišli za nami, lažje prišli do določenih podatkov.

Tema ohranjanje spomina za letošnjo raziskovalno nalogo je bila zelo na mestu. Kaj bomo raziskovale, se je ponudilo samo. Odločile smo se zapisati zgodbo razvijanja Osnovne šole Komandanta Staneta Dragatuš, saj je šolska stavba v letu 2013 praznovala 50-letnico. Obdržale bomo zgodovino v besedah, ki jo bodo lahko še kasnejše generacije prebirale. Odkrivale bomo nove, doslej še neznane podatke. Ker pa nekako nismo našle predala, kjer bi bili vsi podatki in potrebne informacije shranjene, smo se odločile, da se prelevimo v mlade raziskovalke. Ključen vir so tako poleg vseh šolskih kronik postali tudi ljudje, ki so ustvarjali zgodovino šole.

V pričakovanju novih neznanih odkritij, pomembnih zgodovinskih prelomnic smo vedele, da bomo najbolje ohranile spomin na šolo in razkrile drobne, a pomembne datume, ljudi, dogodke, če bomo izdale knjižico o 50-letnici šolske stavbe. Najprej smo se skupaj s sedaj upokojenimi učiteljicami preprosto, a znatno pogovarjali o šoli nekoč ter danes. Z viri iz šolskih kronik ter drugih publikacij, ki jih ni precej, smo izpopolnile knjižico. Sčasoma smo lahko podatek za podatkom počasi ločile, razvrstile in uredile, s tem pa smo dobile končno sestavljanjo.

Čeprav smo mislile, da z delom ne bo večjih težav, smo kar hitro ugotovile, da bo težko uskladiti čas z učitelji, najti ustrezne podatke, iskati izpiske ter pojasnila iz literature. To je le nekaj težav, s katerimi smo se srečevale. Toda s skupnim delom smo premagovale težja vprašanja ter prišle do pojasnila, da informacije pomembne za našo tematiko izbrskamo

najlažje preko ustnega izročila, ki ga je potrebno preveriti v zapisih ali pri večjem številu ljudi. Kljub vsemu smo dosegle tisto, kar smo iskale in pričakovale.

Ker pa šolo poleg učiteljev ustvarjajo tudi učenci, smo v raziskovalni nalogi želele zajeti učence, ki so bili uspešni v času šolanja ali mogoče kasneje, so na kakršen koli način zaznamovali vaško ali širše slovensko okolje, so ponesli ime Dragatuša v prestolnico ali celo v svet. Želele smo šoli poleg kronološkega pregleda spreminjanja stavbe dodati tudi posebno vrednost – zlato knjigo učencev, ki je do sedaj na šoli nismo imeli ali poznali. Izziv je bil velik. Že v naprej se opravičujemo, če smo koga spregledale. Zagotovo to ni bilo namenoma. Vsekakor pa je čar našega dela v tem, da je knjiga nedokončana in da bodo imele naslednje generacije možnost, da jo dopolnijo in izpopolnijo, saj je prav, da na uspešne učence šole ohranjamo spomin tudi s pomočjo zlate knjige.

2 UTEMELJITEV IZBRANE TEME

OŠ Dragatuš je bila zgrajena decembra 1962, odprtje pa je sledilo januarja 1963. Tako poteka pouk v tej stavbi že 50 let. A šolstvo v Dragatušu sega že veliko nazaj, saj je bila že novembra 1858 ustanovljena šola, ki pa je bila leta 1944 bombardirana. Ker se nam zdi pomembno, da obeležimo ta slovesen jubilej in ohranimo spomin na ljudi, ki so dragatuški šoli dali pečat in ponesli ime šole v širni svet, bomo prav z raziskovanjem zgodovine stavbe povezale pomembne ljudi, ki so v preteklosti obiskovale to šolo in danes delujejo na različnih področjih.

V prvem, teoretičnem delu bomo pregledale oziroma zapisale kronološki pregled spreminjanja šolske stavbe skozi zadnjih 50 let. Ker nas zanima preteklost šole, smo se odločile raziskati tudi spomine učiteljev in učencev naše šole, tako bomo izvedele, kakšna je bila šola nekoč, česa niso imeli, kaj je vplivalo na dobre odnose, kako jim je kljub finančnim težavam uspelo zgraditi marsikatero učilnico, urediti okolico ...

Poleg tega bomo raziskale tudi, kako je potekal pouk ter ostale obšolske dejavnosti. Posebno pozornost bomo namenile uspešnim učencev, v ta namen bomo izdelale zlato knjigo učencev, ki je v arhivu naše šole še nismo zasledile. Prav ta seznam nam bo pomagal pri terenskem delu, ko bomo z nekaterimi nekdanjimi učenci naše šole opravile intervju, ki so še danes pomembni zlasti v lokalnem okolju pa tudi širše v Sloveniji. Ljudje s svojimi dosežki

na različnih področjih dajejo šoli posebno prepoznavnost in tako ohranjajo spomin na šolo. Naše raziskovanje je odlična iztočnica za naslednje generacije, ki bodo lahko zlato knjigo nadgradile, jo z leti dopolnjevale in ohranjale spomin na ljudi, ki so tej šoli dali dušo.

3 NAČRT IN METODE RAZISKOVALNEGA DELA

Z raziskovalno nalogo smo začele septembra 2013. Pred pričetkom smo si izdelale načrt izvedbe raziskovalne naloge. Načrt je vseboval kronološki pregled zgodovine šole in zlato knjigo učencev, v katero bomo zapisale uspešne učence naše šole. Raziskovalno nalogo bomo razdelile na dva dela, in sicer na prvi del – zgodovina šolske stavbe ter drugi del – zlata knjiga učencev.

Podatke za drugi del, torej zlato knjigo, bomo zbirale tako, da se bomo sestale z nekdanjimi, danes upokojenimi učitelji in učiteljicami kot tudi s starejšimi nekdanjimi učenci, ki so obiskovali našo šolo. Menile smo, da bi bilo najboljšje, da se srečamo večkrat in tako zapišemo njihove spomine o življenju na šoli ter hkrati dobimo podatke o osebah, ki so sedaj uspešne. Uspešne ljudi smo najprej hotele razporediti po desetletjih, vendar smo se potem odločile, da bomo raje izdelovale tabele in učence razvrstile po letnicah končanega šolanja.

Delo si bomo razdelile tako, da bo vsaka naredila svojo tabelo ljudi, ki jih je intervjuvala, te pa bomo kasneje združile v eno. Zavedale smo se, da ni zapisano nikjer v šolskem arhivu, kdo je uspešen, zato bomo raziskovale tako, da bomo spraševale starejše učence, starejše učitelje, starše in brskale po spletu, da bi našle ljudi, ki se danes uveljavljajo na različnih področjih in dosegajo različne dosežke. Starejšim, ki jih bomo povpraševale, bomo pokazale tudi fotografije generacij, tako da se bodo lažje spomnili uspešnih ljudi. Ko bomo intervjuvale uspešne ljudi, bomo uporabile tudi različna družabna omrežja, kot so elektronska pošta in Facebook.

Odšle bomo tudi na teren, in sicer na njihove domove, kjer jih bomo intervjuvale v živo. Uporabiti bomo morale tudi telefon in osebe poklicati, če se osebe ne bodo odzvale, bomo še kar naprej vztrajale. Vsakega intervjuvanca bomo povprašale o uspešnih osebah, ki se jih spominja iz njegovih šolskih let, ali pa jim bomo pokazale fotografije njihove generacije, vprašale jih bomo tudi, če imajo kakšne predmete ali slike iz njihovih osnovnošolskih let predmete in slike bomo poslikale in tudi vrnile. Posebej bomo povabile

nekdanjo ravnateljico gospo Stanislavo Badjuk, ki bo preko fotografij generacij prepoznala uspešne ljudi. Tako se bo naš krog uspešnežev širil, mi pa bomo preko intervjujev ugotovile, kakšno je bilo nekoč življenje na naši šoli. Nenehno se nam je v glavi porajalo vprašanje, kako bomo oblikovale kriterije, v katere bodo sodili ljudje, ki so uspešni. Sprva smo mislile, da bomo iskale odlične učence, vendar se je kmalu izkazalo, da bo to prevelik izziv, saj ljudje pogosto pozabijo na šolske ocene, mogoče bi s takšnimi ljudmi težko prišle v stik ali pa so nekateri celo pokojni. Odločile smo se, da bomo kot uspešne sprejele vse, ki se dandanes (po zaključenem osnovnošolskem izobraževanju) ukvarjajo s kakšno umetnostjo (ples, glasba, folklor), so uspešni na športnem področju, imajo podjetje, so v tujini ali na kakšnih odmevnejših delovnih mestih. Tako se bo naša zlata knjiga lažje napolnila.

Za prvi del – kronološki pregled bomo podatke črpale iz šolskih kronik. V pomoč nam bodo tudi fotografije, uporabile bomo tudi metodo fotografiranja, tako da bomo same fotografirale. Veliko se bomo ozirale tudi na spomine upokojenih učiteljev in intervjuvance, kajti le preko ljudi bomo izvedele, kakšno je bilo vzdušje na šoli nekoč, saj so ljudje tisti, ki šoli dajejo življenje.

Naš namen celotne raziskovalne naloge je ohranjati zgodovino preko zlate knjige, ki bo odlična iztočnica za nadaljnje generacije, v katero bodo zapisovali uspešne ljudi in tako tudi v nadaljnje ohranjali spomin na uspešne ljudi, ki so svojo pot začeli na naši šoli.

Poleg deskriptivne metode smo v nalogi uporabile metodo intervjuja, metodo analize podatkov, ki smo jih pridobile s pomočjo intervjujev in zbiranje virov.

4 HIPOTEZE

Zastavile smo si naslednje hipoteze, ki jih bomo skušale na koncu potrditi ali ovreči.

1. Predvidevale smo, da se je stavba skozi čas spreminjala (učilnice, tehnologija v učilnicah, kuhinja, knjižnica, zbornica). Stavbe dandanes hitro zastarajo. Razvoj novih materialov, poplava sodobne tehnologije, drugačne metode dela prisilijo ravnatelje, da se šolska stavba spreminja. Skozi petdesetletno zgodovino šolske stavbe smo skušale zajeti vse, kar se je v šolski stavbi vidnega spremenilo, dogradilo, zamenjalo, prenovilo.

2. Oddaljenost šole, majhnost in finančni primanjkljaji vplivajo na izbor obšolskih dejavnosti (izleti, ekskurzije, tehniški dnevi). OŠ Dragatuš se nahaja v majhnem kraju, mnogi sploh ne vedo, kje je Dragatuš ali kje je Bela krajina. Imamo manj učencev kot šole v večjih mestih. Iz podatkov v šolski kroniki je razvidno, da šole ni nikoli obiskovalo več kot 200 učencev v šolskem letu. Z intervjuji nekdanjih učencev smo hotele izvedeti, ali so bili kdaj prikrajšani zaradi naštetih dejstev (oddaljenost, finančni primanjkljaji) za kakšno obšolsko dejavnost.

3. Kljub majhnemu številu učencev na OŠ Dragatuš je odstotek učencev, ki so sedaj uspešni, velik.

Že ko smo same razmišljale o uspešnih učencih, smo jih v mislih naštele veliko. V letošnjem šolskem letu šolo obiskuje 107 učencev, od katerih jih veliko dosega vrhunske rezultate na področju šolskih tekmovanj, zunajšolskih dejavnosti in športa. Zanimalo nas je, ali ima šola v Dragatušu velik odstotek uspešnih učencev.

4. Veliko uspešnih učencev se preseli v večja mesta. Predvidevale smo, da se veliko učencev odseli v večja mesta, saj v domačem kraju nimajo možnosti, da bi dobili službo. V večjih mestih imajo več izbire. Uspešni učenci gredo s trebuhom za kruhom.

5. Učni uspeh ni pokazatelj uspešnosti v kasnejših življenjskih obdobjih. Kljub temu da nekateri učenci v osnovni šoli niso najuspešnejši (po ocenah), vendarle lahko v življenju uspejo na najrazličnejših področjih.

5 KRONOLOŠKI PREGLED SPREMINJANJA STAVBE¹

3. novembra 1874 je nadučitelj Franc Kavčič zapisal: »Kakor je bila povsod navada, da so se po farah ustanovile tako imenovane trivialne šole, začela se je novembra 1858 tudi tukaj šola.« Šolstvo v Dragatušu ima dolgo zgodovino, saj je bila že **novembra 1858 ustanovljena šola**. Prvi učitelj je bil Jožef Čerin. Učitelj je stanoval v Obrhu, sicer pa je bil iz Idrije. Pouk se je vedno začel in tudi končal z mašo.

Slika 1: Šolska zgradba v Dragatušu 1887–1944
(vir: šolska kronika)

Pouk je potekal v farovžu. Šele leta **1887** je bila zgrajena **šolska zgradba**. Leta **1913** so jo obnovili, prekrili streho, izboljšali stranišča, šolo opremili z roletami in obešalniki, tintniki in predpražniki, posodobili jo s tablami in slikami. Vse do leta 1944 je pouk potekal v isti stavbi. Leta 1944 so jo bombardirali. Letos (2014) mineva 70 let bombardiranja Dragatuša. Pouk se je začasno preselil v zasebne hiše v Obrh, na Brdarce, Tančo Goro in na Golek.

¹ Vsi podatki iz tega poglavja so vzeti iz šolskih kronik OŠ Dragatuš (od l. 1858 do l. 2012).

Slika 2: Porušena šolska zgradba leta 1944
(vir: šolska kronika)

Od šolskega leta **1947/48** je pouk potekal na Sekciji (hiši Jugoslovanskih železnic v Obrhu), v nekdanji stanovanjski hiši za učitelje, ki je bila poleg porušene šole. Poleg tega pa še v Zadržnem domu in v župnišču. Zaradi vojnih dogodkov je bil pouk včasih tudi prekinjen. Vidno pa je bilo tudi pomanjkanje učnih pomoči. Leta 1953 šola dobi diaprojektorje in filme.

Slika 3: Kam v šolo?
(narisala Veronika Plut)

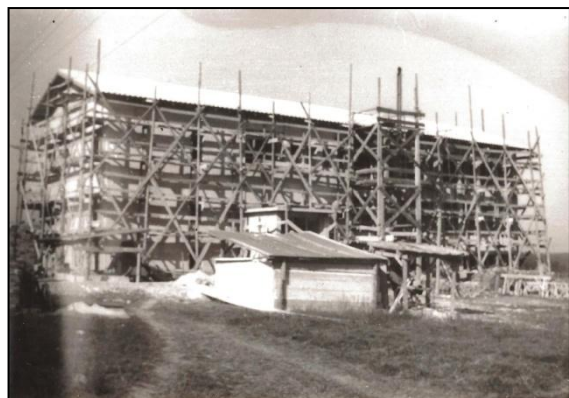
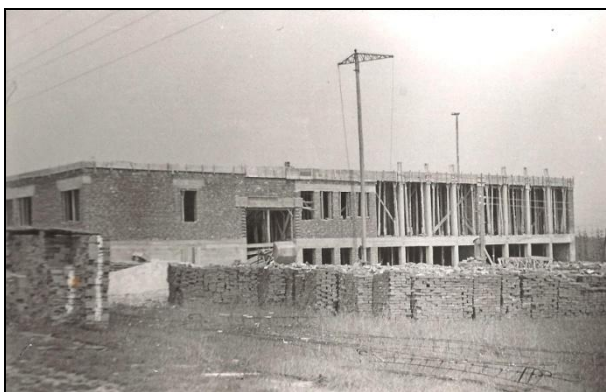
Kmalu se izrazi želja za gradnjo nove šole, ki je bila prisotna tako pri šolskem odboru kot tudi pri učencih in njihovih starših, ki so bili pripravljene pomagati. Zahtevali so tudi osemletko. **22. 8. 1959** je bilo tako končno **zakoličeno šolsko poslopje**. **Temeljni kamen je bil zakopan 8. 5. 1960**. Pozno **jeseni 1960** je gradbeno podjetje iz Črnomlja začelo graditi

šolo. Pri tem so fizično pomagali tudi starši, ki so svojim otrokom hoteli omogočiti trdno šolanje v tej stavbi. Zgrajeno je bilo pritličje in kletni prostori. Zaradi pomanjkanja denarja so bila dela začasno ustavljena.

Junija 1961 so se **dela nadaljevala** in tako je bila **jeseni 1961 šolska stavba pod streho.** Za opremo ni bilo dovolj denarja, zato je takratni upravitelj šole, gospod Stane Žula, obiskal nekatera podjetja po Sloveniji in pri njih iskal pomoč. Gradnja šole je tako potekala v več fazah, zlasti zaradi pomanjkanja denarja.

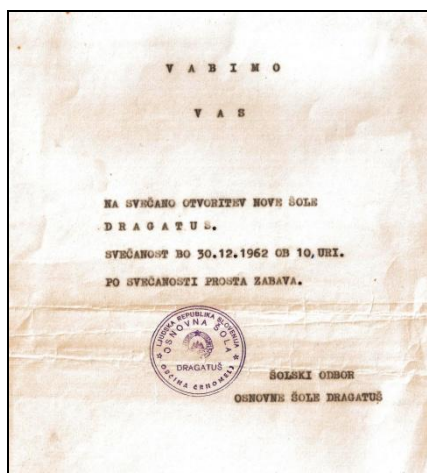

Slika 4: Izsek iz časopisa - intervju z ravnateljem Stanetom Žulo
(vir: šolska kronika)

Slike 5, 6 in 7: Potek gradnje šole
(vir: šolska kronika)

Slavnostna otvoritev šole je bila **30. 12. 1962**. Potekale so razprave o imenu, ki ga naj šola dobi. Bilo je veliko predlogov, med njimi tudi, da bi se imenovala po upravitelju šole gospodu Stanetu Žuli, ki se je kar deset let trudil, da je Dragatuš dobil novo šolo. Obveljal je njegov predlog, da se šola imenuje po narodnem heroju Francu Rozmanu Stanetu. Poleg tega pa začnejo zraven šole graditi kolesarnico in tehniško delavnico.

Sliki 8 in 9: Vabilo in otvoritev šole leta 1963
(vir: šolska kronika)

5. Kakšno je bilo veselje, ko so se odprla vrata nove šole?
Gostje, med njimi general Blado Mišič, ki je v imenu pokrovitelja, glavnega odbora žveke združenij borcev Slovenije odprl šolo, im veliko domačih nosimo v mirnem vremenu bili pred šolo. Takrat je bil na nas vse - na prosmenje - učence, na mnoge stare in na vse učitelje najsvetnejši trenutki. Nekaj resnično lepoga in velikega smo pričakovali. To so bili trenutki sreče. Lepo je bilo. Nova šola. Dragatuš in se nekatere vasi so dobile vodovod. In lepe učilnice in lepi parki. Tega namo bili marajem.

Slika 10: Izsek pisma Staneta Žule: Kakšno je bilo veselje, ko se je odprla nova šola?
(vir: šolska kronika)

Gradnja delavnice je zelo počasi napredovala zaradi primanjkovanja finančnih sredstev. Dokončno je bila **zgrajena v šolskem letu 1964/65.**

Učenci in tudi učitelji so tako z velikim veseljem zakorakali v novo šolo v začetku leta **1963** in imeli **pouk** v novih prostorih, tokrat pod eno streho. Tudi nova šola je imela številne pomanjkljivosti, med drugim ni imela telovadnice. Pouk telovadbe je takrat potekal v današnjem kulturnem domu. Šele leta **1968** so **asfaltirali šolsko igrišče. Igrišče so v prostem času asfaltirali učenci in njihovi starši. Pesek za asfaltiranje so s pomočjo staršev vozili iz Zapudja in kamnoloma iz Suhorja. Črte na igrišču pa je dokončno narisala nekdanja učiteljica športa Ivanka Jaketič.** Učenci prav tako niso imeli jedilnice, hrano so nosili iz šolske kuhinje, ki je bila v prostorih današnjega vrtca, v učilnice. Tudi učitelji niso imeli svojih kabinetov.

Slika 11: Telovadba zunaj
(vir: šolska kronika)

Učilnice so bile sprva brez **centralne kurjave**, le to so dobile v šolskem letu **1971/72.** Do takrat so bile učilnice opremljene z velikimi zelenimi pečmi, nekateri prostori pa so imeli lončene peči. Drva za kurjenje so s pomočjo učiteljic v učilnice nosili sami učenci. V istem šolskem letu so **popravili celotno ostrešje šole in uvedli podaljšano bivanje** za učence, ki so potrebovali varstvo. Sprva je podaljšano bivanje potekalo v prostorih današnjega vrtca. Prav tako je organiziran avtobusni prevoz za učence, ki ga do tedaj ni bilo.

Na šoli je vladalo pomanjkanje učiteljev glede na veliko število učencev. Učitelji so prihajali iz celotne Slovenije. Da bi zagotovili njihovo »stalnost«, je bil leta **1973** zgrajen **učiteljski blok.**

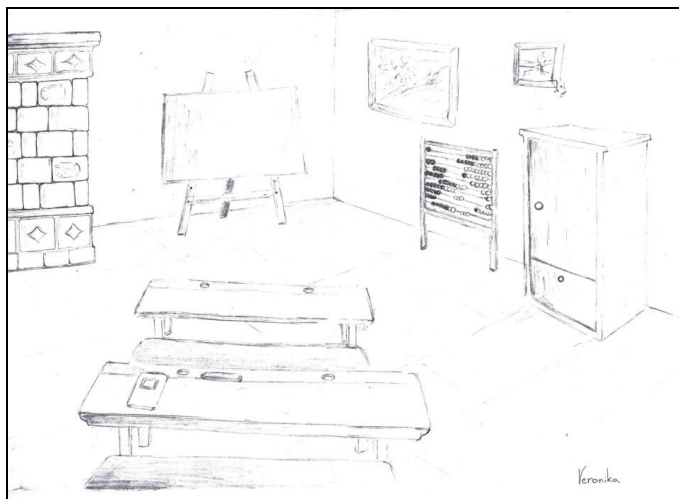
V Dragatušu še brez varstva

Matere močno pogrešajo vrtec — Potujoči le polovična rešitev

DRAGATUŠ, 3. jun. — V Dragatušu je zaposlenih okoli 300 domačinov, ki se vozijo večji del v občinsko središče na delo. Med zaposlenimi je tudi veliko žensk in zaradi tega je že dlje časa problem otroškega varstva.

Krajevna skupnost Dragatuš je načrtovala v razvojnem planu varstveni oddelek v sklopu šole. To bi trenutno rešilo probleme varstva, pa tudi stalo ne bi veliko. Njihov predlog pa je doslej naletel le na negativen odgovor, s katerim pa v krajevni skupnosti niso zadovoljni in želijo za to utemeljitev. Krajevna skupnost ne namerava odnehati in bo skušala najti rešitev skupaj s skupnostjo otroškega varstva. Potujoči vrtec bi bil uporaben le v skrajnem primeru

M. D.

Slika 12: Skica učilnice
(narisala Veronika Plut)

Slika 13: Primerjava stare in nove šolske klopi
(Fotografiral: Srečko Dražumerič, 15. 10. 2013.)

Slika 14: Izsek iz časopisa: V Dragatušu še brez varstva
(vir: šolska kronika)

Slika 15: Pionirji
(vir: šolska kronika)

V šolskem letu **1976/77** je bila prvič uvedena celoletna **mala šola**. Prvi prostori male šole so bili v prostorih današnje knjižnice. Za predšolske otroke so se nato leta **1978** organizirale **Cicibanove urice**, s **14. 9. 1982** pa prične delovati **vrtec**. Prvi vzgojiteljici sta bili gospa Nada Veselič in gospa Nina Denkovski. To je bil čas socializma in partijske discipline, ki je po svoje dala pečat tudi življenju na šoli.

V šolskem letu **1979/80** so se pričele **priprave na gradnjo prizidka šole in telovadnice**. Prav tako pa so potekale adaptacije na šoli – dotedanje ravnateljčino stanovanje je bilo preurejeno v **knjižnico**, spodnji prostori šole so bili urejeni za vrtec in malo šolo, kuharice so dobile **ново kuhinjo**, malica je potekala v **jedilnici**. Učenci pa so bili izredno veseli nove telovadnice. **Slavnostna otvoritev preurejene in dozidane šole je bila 4. 7. 1982.**

Slika 16: Otvoritev prizidka
(vir: šolska kronika)

Ves čas so se v šoli uvajale novosti, od novih učnih načrtov in predmetnikov, do novega načina ocenjevanja. Vredno pa je omeniti tudi da leta **1985/86** uvedejo fakultativni pouk angleščine. Vpeljali so se dnevi dejavnosti, tečajji, tekmovanja, interesne dejavnosti. Velik pomen in vlogo je na naši šoli imela tudi folklor in tesno z njo povezani tamburaši.

Slika 17: Folkloristi
(vir: šolska kronika)

Veliko pomanjkanje, predvsem tehnične opreme, se je čutilo na šoli, a so kljub temu učenci ob prizadevnem in strokovnem delu učiteljev dosegali odlične rezultate. Šola je leta **1986** dobila **prve računalnike**. Vladalo je veliko zanimanje učencev za računalniške novosti.

Učitelji in učenci so nenehno skrbeli za okolico šole. Potreba po hišniku je bila vendarle zelo prisotna, zato je šola leta **1994** zaposlila gospoda Alojza Puhka kot **hišnika**.

Slika 18: Delo na šolskem vrtu
(vir: šolska kronika)

V šolskem letu **1994/95** so potekala **obnovitvena dela**. Prepleskala so se okna na zahodni in severni strani šolske stavbe. Kupila so se nova okna v vrtcu in ponekod se je zamenjala razsvetljava.

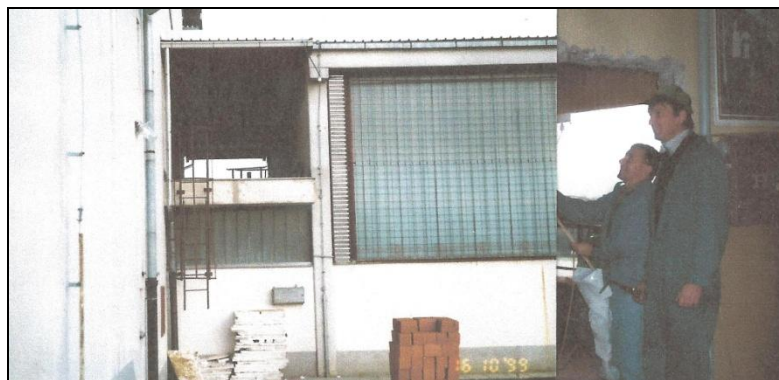
V šolskem letu **1997/98** je potekala preureditev in **obnova šolske strehe**. Preplastilo se je **igrišče** z novo **asfaltno prevleko**.

Slika 19: Obnova šolske strehe
(vir: šolska kronika)

Velika pridobitev za šolo je bila nova računalniška učilnica, ki je bila zgrajena leta 1998. Še preden se je ta dozidala je bil tam samo prazen prostor, ki se ga spominja vprašani: »Nekajkrat smo na skrivaj splezali semkaj, se po dolgi lestvi povzpeli na šolsko streho in se počutili kot supermani na vrhu nebotičnika.«

Finančna sredstva za računalniške naprave je doniralo nekdanje podjetje iz bližnje okolice Danfoss d. o. o. Črnomelj. Takrat je bilo to nekaj nepogrešljivega. Tisti čas so se začeli prvi koraki s seznanjanjem tehnoloških napredkov o računalnikih.

Slika 20: Gradnja računalniške učilnice
(vir: šolska kronika)

Prav tako se je spreminjala zunanja podoba šole. **19. 4. 2001** šola postane prva eko šola v Beli krajini. Na šolskem vrtu so v ta namen zasadili 40 dreves, za katere so menili učenci, da je to »brezov gaj«. Ker lepše kot sedeti v gaju po šoli, ni nič lepšega kar bi si lahko želel. Danes tega gaja ne vidimo več, saj je velik prostor zavzelo krožišče ter igrala. V naslednjem letu **2002** prične na vrtu nastajati *forma viva* – kipi, ki jih je ročno poustvaril Dirk Heij. Svoj pečat eko šole je pustila velika pisana poslikava na zunanji strani šole. Na kateri se

lahko vidi kultura ter narava pestre okolice Dragatuša ter Bele krajine. Na poslikavi sta narisana deček in deklica v narodni beli laneni noši, ki sta naokoli zaobjeta v belih drevesih – brezah.

Slika 21: Forma viva
(Fotografiral: Srečko Dražumerič, 23. 10. 2013.)

Leta 2005 se ogradi šolski vrt. Z donatorskimi sredstvi in sredstvi zbranimi na dobrodelnih prireditvah se kupijo garderobne omarice, ki so takratnim generacijam veliko pomenile.

Slika 22: Garderobne omarice
(Fotografiral: Srečko Dražumerič, 24. 10. 2013.)

Ena izmed intervjuvank je povedala: »To je bilo veselje. Pred tem so bile klopce in neke police, na katere smo postavljali čevlje. Omarice so bile definitivno boljše. Tajnica je

bila sicer jezna, ker smo redno pozabljali ključe, smo pa hitro ugotovili, da en ključ odpira različne omarice.«

Slika 23: Iz časopisa: obisk takratnega ministra gospoda Igorja Lukšiča
(vir: šolska kronika)

Leto kasneje **2008** se dogradi prizidek k telovadnici. Obnovijo se tla in strop v telovadnici, ki se jo tudi toplotno in zvočno izolira. »Spomnim se tal v telovadnici, ki so vedno zamakala in posledično zaradi tega tudi parket v telovadnici ni bil vedno popolnoma raven,« je opisal intervjuvani. Telovadnica je končno postala primerna za številne javne prireditve.

27. 2. 2009 smo praznovali 150-letnico šolstva v Dragatušu, ob tej priložnosti nas je obiskal takratni minister gospod Igor Lukšič.

Slika 24: Prizidek k telovadnici
(vir: šolska kronika)

Leta 2010 je bilo zgrajeno šolsko krožišče s parkirnimi prostori in avtobusna postaja.

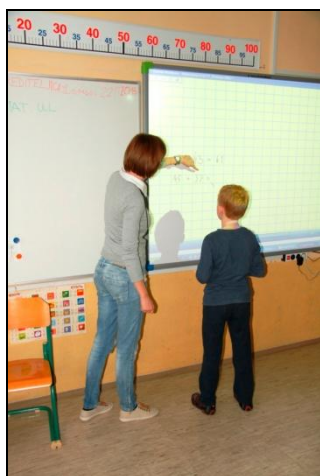

Slika 25: Otvoritev šolskega krožišča
(vir: šolska kronika)

Istega leta je bila v uporabo predana popolnoma obnovljena učilnica za kemijo, matematiko in fiziko. »Vedno sem se javil za umivanje rekvizitov po opravljenih poizkusih in sva skupaj s sošolcem na stranišču imela še svoje dodatne poizkuse, ki so se na srečo vsi dobro izšli ...« je dejal izpraševanec.

Slika 26: Učilnica za matematiko, fiziko in kemijo
(Fotografiral: Srečko Dražumerič, 24. 10. 2013.)

Slika 27 in 28: Učenje s pomočjo interaktivne table
(Fotografiral: Srečko Dražumerič, 24. 10. 2013.)

Leta **2011** šola pridobi prvo interaktivno tablo in digitalno kamero. Na novoletni prireditvi je prvič uporabljeno novo šolsko ozvočenje. Istega leta je bila prenovljena šolska kurilnica, ki ogreva celotno šolo in vrtec v pritličju.

Ob koncu šolskega leta **2011/12** so bili obnovljeni toaletni prostori v starem delu šolskega poslopja. Novi toaletni prostori so bili nekaj najbolj pogrešanega. Naša šola s časoma postaja iz nekoliko stare, rjave šole v pravo pisano, nam samim učencem prijazno hišo. Prav tako je bila prenovljena ena igralnica vrtca.

Sliki 29 in 30: Obnovljeni toaletni prostori in vrtec
(Fotografiral: Srečko Dražumerič, 24. 10. 2013.)

S šolskim letom **2012/13** smo za delo učiteljev v zbornici dobili multifunkcijsko napravo za tiskanje, fotokopiranje in skeniranje. Na ta način so ta opravila postala veliko bolj ekonomična. Naši testi, ostali listi so postali barvni s sličicami.

Šola dolgo let ni imela svetovalne službe, vse do leta 1996. Predhodno so na šolo prihajale socialne delavke in psihologi, a le občasno. Leta 2010 je svetovalno delo prevzela gospa Silva

Nagode, ki je še danes naša razumljiva ter prijetna socialna pedagoginja. Med jesenskimi počitnicami v šolskem letu **2012/13** se razširi in prenove kabinet šolske svetovalne delavke.

Slika 31: Svetovalna služba

(Fotografiral: Srečko Dražumerič, 24. 10. 2013.)

Med poletnimi počitnicami ob koncu šolskega leta **2012/13** so bila na šoli izvedena naslednja obnovitvena dela:

- nova tla, strop in oplesk na hodniku v vrtcu,
- nova tla, keramika in oplesk v učilnici 4. razreda,
- nova tla na hodniku v 2. nadstropju,
- nova tla, keramika, oplesk, dodatna vrata in predpriprava za kabinet v učilnicah za slovenščino in glasbo ter biologijo in zgodovino,
- nova tla, strop, keramika in oplesk v obuvalnici,
- pridobi se nove prostore: pralnico, ločene sanitarije in ločene garderobe,
- nova tla in oplesk v jedilnici.

Večino pleskarskih del je opravil hišnik gospod Alojz Puhek.

Slika 32: Prostor pred obnovo

(Fotografiral: Srečko Dražumerič, 27. 8. 2013.)

Sliki 33 in 34: Prostor po obnovi

(Fotografiral: Srečko Dražumerič, 24. 10. 2013.)

V začetku šolskega leta **2013/14** se učilnice 1., 2. in 4. razreda opremijo z belimi tablam in LCD projektorji. S to pridobitvijo so v teh razredih v veliki meri uvedli e-pouk.

6 SPOMINI NEKDANJIH RAVNATELJIC, UČITELJIC, DELAVCEV ŠOLE NA SPREMINJANJE ŠOLSKE STAVBE

6.1 GRADNJA ŠOLA

Pripovedujeta: Stanislava Badjuk in Fanika Toman

Dragatuš je bil 5. maja 1944 bombardiran. Porušeni sta bili obe šolski stavbi, zato so začeli iskati nove prostore, kjer bi lahko potekal pouk. V 1. in 2. razredu je bilo skupaj 42 otrok z eno učiteljico. Njihova učilnica je bila v Mušičevi hiši, pouk pa so imeli popoldan. 3. razred je imel pouk v »Mladinskem klubu«, to je bil prostor nad trgovino Lipa, ki je delovala v takratnem času, 4. razred je bil v Mušičevi hiši, ampak oni so imeli pouk dopoldan. Na sekciji je bil 5. razred, 6. razred je bil v »Mladinskem klubu«, 7. in 8. razred pa sta bila v župnišču. Razredi so bili polni in učiteljica je morala kričati, da jo je kdo sploh slišal. Odmore so si krajšali z raznimi igrami, plesi in s petjem.

Zapisala Nastja Gorše, 9. r.

Pripoveduje: Alojz Puhek

Gospod Jože Matkovič, ki je bil najbližji sosed, ko so začeli z izkopi za novo šolo, pripoveduje, da so vse temelje kopali na roke, ker takrat še ni bilo strojev. Ko so na roke izkopali temelje, so ti ostali izkopani kar nekaj časa, da so morali ponovno kopati, ker se je medtem časom že vse zasulo. Nato so temelje končno zabetonirali, potem pa je gradnja spet nekaj časa stala. Potem so začeli zidati in tudi dali šolo pod streho, zopet je nekaj časa stavba tako stala. Vsa dela so bila zaključena v jeseni leta 1962, nato so še pred novim letom 1962 sezidali peči za ogrevanje po razredih in kamine po ostalih prostorih. Po zimskih počitnicah, leta 1963, ob polletju so se učenci, ki so imeli do takrat pouk po dragatuških hišah, preselili v nove šolske prostore.

Zapisala Ana Štajdohar, 9. r.

6.2 GRADNJA PRIZIDKA

Pripovedujeta: Stanislava Badjuk in Fanika Toman

Na dragatuški šoli je bila zelo velika gneča, saj je bilo okrog 300 učencev razporejenih v šest učilnic. Razredi so bili tako zelo polni, da je moral učitelj vpiti, da ga je učenec v zadnji klopi slišal. Gneča je bila predvsem v petem razredu, kjer je bilo 45 učencev. Zato je šla nekdanja učiteljica in ravnateljica gospa Fanika Toman na občino, kjer je prosila, da bi se ta razred razdelil na dva dela. Tam so jo zavrnil, saj je bilo za razdelitev potrebnih 46 učencev.

Iztekat se je začel krajevni samoprispevek, ki je bil namenjen gradnji naše šole, zato je gospa Fanika Toman odšla v Ljubljano, kjer je prosila arhitekta, tiste, ki so projektirali staro stavbo, če bi lahko pripravili načrte za dozidavo novega prizidka. Krajevni prispevek se je iztekel. Na občini so zbrali ravnatelje belokranjskih šol, da bi določili, kdo bo dobil ta prispevek. Hoteli so na vsak način denar podariti »gornji« šoli v Črnomlju, ampak oni niso imeli načrta, krajevni prispevek pa je moral biti takoj uporabljen, saj bi drugače izgubil vrednost. Ker je dragatuška šola imela načrte, je občina šoli odobrila gradnjo. Takrat smo pridobili učilnico za matematiko, fiziko in kemijo, tehnično učilnico, gospodinjsko učilnico, telovadnico ter dve učilnici za razredni pouk. Dobili smo tudi lastno kuhinjo.

Ko je svoje vodenje gospa Fanika Toman predala gospe Stanislave Badjuk, se je nadaljevalo njeno predano delo. Grozili so jim, da bodo stari del zaprli, saj je bil pod že dotrajan in ni dosegal standardov. Vse dotrajane prostore so obnovili, razen telovadnice. Na 140. obletnico šole je prišel sekretar za šolstvo, takrat se mu je takratna ravnateljica gospa Stanislava Badjuk potožila glede telovadnice, odgovoril ji je: »Ko bi vedeli, koliko je še slabših telovadnic.« Stvar so tako zaključili. Ob 150. obletnici pa se je prenovila celotna telovadnica. Danes smo lahko prav tako učitelji kot učenci hvaležni, da imamo takšno šolo, kakršna je.

Zapisala Nastja Gorše, 9. r.

6.3 NOVA TELOVADNICA PRINESE TUDI NOVE USPEHE

Pripoveduje: Ivanka Jaketič

Ivanka Jaketič je leta 1965 iz Karlovca prišla na Osnovno šolo Komandanta Staneta Dragatuš, ki je tedaj bila brez telovadnice. Njeno veselje nad šolo je kmalu postalo

razočaranje. Tako nam je povedala: »Vedno smo se mogli prilagajati ...« Pouk se je namreč izvajal v združenem domu. Pogoji za izvedbo pouka so bili zelo slabi. Med drugim je bilo ogrevanje prostora slabo, bili smo brez garderob in brez telovadne opreme učencev, saj nekateri učenci niso imeli trenirk. Za seboj so morali počistiti prav vse. Na njeno prošnjo je kasarna Črnomelj šoli podarila nekaj osnovnega orodja. To orodje uporabljamo pri športu še danes. Kljub pomanjkanju osnovnih zadovoljitev za izvedbo pouka so dosegali vidne uspehe na tekmovanjih. Ker so si zelo želeli igrišče, so z učenci, učitelji in prostovoljci s skupnimi močmi sami uredili rokometno igrišče, naslednje leto pa so ga še asfaltirali.

Leta 1982 so se odločili zgraditi prizidek k šoli, poleg pa tudi prvo telovadnico. Za učitelja telovadbe je bilo to, kot da bi mu zgradili dom. Tako so se tegobe nenehnega seljenja končale. Z nasmehom na obrazu je dejala: »Največje veselje sem doživela, ko smo dobili novo telovadnico!«

Zaradi večjega telovadnega prostora je med športi postala priljubljena odbojka, ki pred tem ni bila izvedljiva (ni bilo odbojcarskega igrišča). Tudi na drugih športnih področjih so bili uspešni. Največje dosežke so osvojili v teku, krosu, malemu nogometu, plesu, rokometu, košarki, atletiki.

Postali so občinski prvaki v ženskem rokometu in ne samo enkrat. Tekmovali so tudi na medobčinskem tekmovanju v Stopičah, kjer so se tekmovanja udeležile zelo močne ekipe. Ko so se posamezne ekipe predstavljale, so povedale, iz kod prihajajo. Povedali so, da so iz Dragatuša. Občinstvo je obmolnilo, vsi so debelo pogledali, saj ni nihče še nikoli slišal za Dragatuš. »Bila sem zelo začudena. Nihče sploh ni slišal za nas, kot da ne bi obstajali.« A kljub majhnosti, so bili uspešni in to jih je gnalo naprej.

V njenih očeh je bilo zaznati veselje, srečo in zadovoljstvo nad učenci, ki so bili tedaj zelo pridni in so vedno pomagali in sodelovali pri pouku. Radi so hodili h krožkom, kot so ritmika (ritmične vaje) in ples, pri katerem so uporabljali gramofon.

Zapiski Veronika Plut in Eva Puhek, 8. r.

6.4 GRADNJA KUHINJE

Pripoveduje: Tatjana Jakofčič

Prostor stare šolske kuhinje pred prizidkom je bil v današnjem vrtcu, kjer so danes otroci iz najstarejše skupine. V kuhinji je bil emajliran štedilnik na drva, lesene police za

shranjevanje posode, velik šolski kateder, ki je služil za delovno mizo, dva ali trije stoli za odlaganje posode in zabojnik za drva. Malico, ki jo je pripravljala šolska kuharica, so dežurni učenci nosili po razredih in jo tam tudi pojedli. Najpogosteje so dobili namazan kruh z marmelado, margarino, medom, včasih košček salame ali sira. Pili pa so čaj, malinovec ali belo kavo.

Učenci podaljšanega bivanja so imeli tople obroke. Na šolskem vrtu smo pridelovali zelje, rdečo peso in sojo. Te pridelke je kuharica potem uporabila v šolski prehrani. Tudi tople obroke (največkrat je bila enolončnica) smo nosili po razredih v velikih modrih aluminijastih loncih. Hrano je razdeljeval učitelj.

Zapisala Kaja Metež, 9. r.

6.5 KNJIŽNICA

Pripoveduje: Milena Fink

Leta 1969 je bila knjižnica v drugem nadstropju na koncu hodnika. Tega prostora danes ni več, saj so ga porušili, ko so gradili prizidek. Bila je majhna, velika samo 3 x 3 metre. V njej je bilo približno 500 knjig za učence in nekoliko več za učitelje. V njo je lahko šlo le nekaj učencev naenkrat. Učenci so se zelo radi zadrževali v knjižnici, saj doma niso imeli možnosti branja knjig. Knjige so bile v nizkih omarah.

Leta 1973 je Mladinska knjiga učencem podarila veliko knjig, tako se je število knjig počasi večalo. Knjižnica je bila odprta dvakrat na teden po eno uro. V njej je bilo tako hladno, da je nekega dne zamrznil radiator. Z gradnjo prizidka se je knjižnica premestila v prostor, kjer je še danes. Učenci so tekmovali za bralno značko, zato je šola kupila več knjig, prav tako so jih kupili za Cankarjevo tekmovanje. Največji problem je bil, da ni bilo dovolj denarja. V knjižnici so kasneje dobili še mizo in stole. Takrat je bil le en prostor.

Prvi računalnik so dobili leta 1991, ta pa jim je omogočal precej hitrejše delo, saj so do takrat morali pisati vse podatke na kartončke. Imeli so dva računalnika; enega za učitelje in enega za učence, da so pogledali, kje je knjiga in če je na voljo.

Za knjige so učenci zelo skrbeli, saj jih ni bilo veliko. Kasneje je bila knjižnica odprta pet ur tedensko. Denarja za knjige je bilo vedno premalo, zato je morala knjižničarka, preden je naročila knjigo, vprašati ravnateljico, če je to možno ali ne. Nekoč so imeli tudi

računalniški program, ki je beležil, koliko knjig je učenec prebral med letom in najbolj pridni bralci so dobili nagrado.

Zapisala Nastja Gorše, 9. r.

6.6 ZBORNICA

Pripoveduje: Fanika Toman

Prva zbornica je bila v prostoru, kjer je tudi danes. Ko se je tja preselil oddelek male šole, je bila zbornica premeščena v prostor, kjer je današnja knjižnica. Ker je oddelek male šole dobil prostore v vrtcu, se je zbornica znova vrnila na svoje staro mesto. Kljub premikom je danes zbornica, ki je sodobnejša in prenovljena, na prvotnem mestu. Upokojene učiteljice ob vsakokratnem prihodu v zbornico tako še vedno iščemo svoje mesto, kjer smo sedele v času službovanja, saj nas nanj veže veliko spominov.

Zapisala Ana Štajdohar, 9. r.

Slika 35: Zbornica

(Fotografiral: Srečko Dražumerič, 11. 11. 2013.)

7 PRIREDITEV OB 50-LETNICE ŠOLSKE STAVBE

Ko se je takratni upravitelj OŠ Dragatuš Stane Žula spominjal dogodkov izpred 50 let, je dejal: »Takrat je bil za nas vse, za pionirje, učence, za mnoge starše in za vse učitelje najsrečnejši trenutek. Nekaj resnično lepega in velikega smo pričakovali. Novo šolo.« Leta

1963 so namreč v Dragatušu dobili težko pričakovano novo šolo, saj je bil potem, ko je bila stara med vojno porušena, pouk na več lokacijah po vasi.

14. 12. 2013 smo učenci in kolektiv OŠ Dragatuš organizirali prireditev v šolski telovadnici. Ker je bil za šolo to pomemben jubilej, so se prireditve udeležili ravnatelji večine belokranjskih šol in županja občine Črnomelj, gospa Mojca Čemas Stjepanovič, ki je imela tudi govor, v katerem je povedala, da smo v šoli nekaj stvari prenovili, a kljub temu šola potrebuje še nekaj obnove. Prav tako je dodala, da so v zadnjih treh letih v šolo v Dragatušu vložili 289.000 evrov, v prihodnjem letu (2014/15) pa načrtujejo še za 75.000 evrov naložb. V pripravi je tudi dokumentacija za kandidiranje na razpise za energetska sanacijo dela šole in telovadnico. Županja je še poudarila, pa bi se morali že v preteklosti zavedati, kje je potrebna sanacija. V programu so nastopili dragatuški učenci in tamburaški orkester Dobreč pod taktirko Gregorja Zagorca. Ob prijetnih zvokih pevskih zborov, ljudskih pevk, raznih inštrumentov, tamburice ter ob humornih skečih, so se marsikateri spominjali svojih otroških let v osnovni šoli. Nekateri so celo dejali, da so se med prireditvijo prepletali njihovi spomini iz življenja v šoli nekdanj in danes.

Slika 36: Kratek prizor

(Fotografirala: Ivanka Šuštarich, 14. 12. 2013.)

O tem, da je bila dragatuška šola pred 50 leti sodobna in dobro opremljena, danes pa ne ustreza več poučevanju, je v svojem govoru potožil tudi ravnatelj Stanislav Dražumerič: »Zato danes na naši šoli niso dovolj zgolj kozmetični popravki, s katerimi bi odpravili manjše pomanjkljivosti, ampak so potrebne korenite spremembe, ki bodo celovito rešile nastalo

stanje, našim otrokom in učencem pa zagotovile enake pogoje za delo, kot jih imajo drugi otroci in učenci v belokranjskih šolah. Da bi bilo temu tako, bi morali obnoviti in dograditi stari del šole.«

8 ZLATA KNJIGA USPEŠNIH UČENCEV OŠ DRAGATUŠ V LETIH 1960–2011²

8.1 INTERVJUVANE OSEBE PO LETNICAH IN ZAKAJ SO USPEŠNE

Kdo je uspešen učenec? Kako ga opredeliti? Kdo si zasluži mesto v zlati knjigi? S tem vprašanji smo se ukvarjale kar dolgo časa. Ker dostopa do učenčevih ocen nimamo, smo se mogle znajti drugače. Zavedale smo se, da kriterij za uspešnost niso vedno samo ocene, ki jih pridobimo v šoli. Nekomu mogoče šolski sistem ne leži, je pa drugače iznajdljiv, nadarjen. Odločile smo se, da bomo pojem »uspešnega učenca« razširile, kolikor se da. Nismo se hotele preveč omejevati, saj smo si želele, da bi bila zlata knjiga dragatuških učencev čim bolj izpopolnjena. Kljub temu da smo za uspešnega učenca prepoznale kogarkoli, ki se ukvarja z umetnostjo, športom, ima podjetje, je v tujini ali zaseda delovna mesta, ki niso povsem običajna, je naša tabela, v kateri so zapisani učenci, na mestih še vedno nepopolna. Vzroke lahko iščemo marsikje.

Tabela je prazna v letih 1960/61–1965/66, saj so ljudje iz tega obdobja že starejši, mogoče težje pridemo do njih, tudi niso bili vsi pripravljene odgovarjati, kljub večkratnim pozivom. Prav tako smo imele nekaj težav z letnicami po letu 2010, saj so ti učenci še dijaki oziroma študenti in težko govorimo, kako zelo uspešni so. Uprle smo se na njihove dosežke v osnovni in srednji šoli. S pomočjo najrazličnejših oseb, virov, informacij, le drobnih informacij so se nam odpirale poti do oseb, ki so zasedle mesto v zlati knjigi. Kljub vsem težavam smo uspele narediti 36 intervjujev učencev dragatuške šole, ki so oziroma so bili uspešni. S pomočjo njihovih odgovorov smo naredile analize, s čim se ukvarjajo, kakšne spomine imajo na šolo, obšolske dejavnosti in kako se je nadaljevala njihova kariera po končani osnovni šoli.

² Vsi podatki v tem poglavju so pridobljeni iz intervjujev, ki jih raziskovalni nalogi dodajamo kot prilogo.

Rajko Štefanič	1960/61	Rajko je po končani srednji kmetijski šoli na Grmu na njegovo pobudo z ostalimi sovaščani ustanovil prvo strojno skupnost v Beli krajini. Kar nekaj let je tudi deloval v obrtni zbornici Črnomelj, kot predsednik sekcije za gostinstvo in turizem. Izvoljen je bil tudi za predsednika Zveze lastnikov gozdov Slovenije, kar je velika zadožitev.
Martin Svetič	1965/66	V šoli mu je šlo dobro in sodeloval je na veliko tekmovanjih. Bil je učitelj telesne vzgoje in trener rokometu v RK Črnomelj. Tu so bili zelo uspešni in se tako prebili v slovensko ligo. V šoli kot športni pedagog in kasneje tudi kot trener je ustvaril veliko dobrih športnikov.
Vlado Dražumerič	1966/67	Vlada smo intervjuvale, ker se je šolal na naši šoli, sedaj pa je napredoval in svoj uspeh iz osnovne šole le še potrdil. Najprej se je hotel zaposliti v tekstilni industriji, a se je zaradi izrednih težav v tej industriji zaposlil na Občini, kot občinski inšpektor.
Jože Perko	1969/70	Jože je bil generacija, ki še ni hodila na našo današnjo šolo, ampak so bili otroci raztreseni po celem Dragatušu. Bil je odličen učenec. Vodil je operativo in kot tak bil neposredno odgovoren za vse največje kriminalistične akcije v tistem času v Sloveniji, danes pa ima zasebno detektivsko agencijo.
Stanislav Dražumerič	1969/70	Stanislava smo intervjuvale, ker je v mladih letih obiskoval našo šolo, sedaj pa je njen ravnatelj. V šoli je bil večinoma odličen in je mnenja, da so jih vsi učitelji dobro pripravili na nadaljnje poti v življenju. Poleg ravnateljstva in poučevanja kemije na predmetni stopnji se aktivno ukvarja tudi s športom.
Zvone Žepič	1970/71	Zvoneta smo intervjuvale, ker je bil tudi on v šoli zelo uspešen. Še vedno je, saj že nekaj časa vodi podjetje v Celju. Pred tem je vodil tudi druga podjetja. Izhodišče za današnji poklic je bilo strojništvo.
Damjana Vraničar	1974/75	Tudi Damjana je nekoč obiskovala našo šolo in še danes se spominja, kako je šolanje nekoč potekalo. Damjana se je po končani šoli vpisala na vzgojiteljsko, nato pa še na višjo pedagoško za razredni pouk. Danes je ravnateljica OŠ Loke Črnomelj.
Dušan Šuštar	1975/76	Dušana smo intervjuvale, ker je bil odličen učenec. Na šoli danes poučuje igranje na nekatere inštrumente in tako se lahko naši učenci odlično predstavljajo na raznih šolskih prireditvah.
Vera Vardjan	1975/76	Vero smo intervjuvale, ker je ena redkih, ki se je ukvarjala z obrtjo. V šoli ji je šlo dobro. Ukvarjala se je predvsem z lončarstvom in oblikovanjem gline.
Janez	1975/76	Janeza smo intervjuvale saj je bil v povprečju dober učenec. Šolanje je nadaljeval na Srednji gostinski šoli v Novem mestu.

Štajdohar		Kasneje je odšel v vojsko. Ko je prišel domov, pa je začel samostojno podjetniško pot. Danes še vedno dela kot gostinec v lastnem podjetju.
Stanislav Malerič	1976/77	Stanislava smo intervjuvale, ker je tudi on zelo uspešen, saj ima samostojno podjetje, kjer se ukvarjajo s kovinarstvom, tiskarnicami, filtri, polnilniki, ipd. razvijajo nove programe in tako se njihovo podjetje še bolj razvija.
Irena Lakner	1978/79	Irena se rada spominja naše šole, danes je zaposlena v podjetju ESOL-u kot računovodkinja in znanje iz osnovne šole ji pri delu zelo pomaga. Podjetje, ki ima sedež v Črnomlju je na nek način invalidsko podjetje, saj je med delavci 40 % invalidov.
Igor Simonič	1978/79	Igor je bil odličen učenec in z veseljem se spominja svojih osnovnošolskih dni. Do konca rednega študija ostaja zaposlen na različnih mestih v Krki, v tovarni zdravil v Novem mestu. V prostem času poskuša pomagati pri učenju in študiju, in sicer predava na eni od novomeških fakultet.
Marica Štajdohar	1979/80	Marici je šlo v šoli dobro in intervjuvale smo jo ravno zaradi ljubezni do narave, saj se nam zdi pomembno, da pazimo na okolje in ga ohranjamo lepega. Ker se ji zdi okolje zelo pomembno je tudi postala zavzeta okoljevarstvenica.
Mateja Babič Stermecki	1982/83	Mateja je bila v osnovni šoli tudi odličnjakinja. Že v otroštvu je hotela postati novinarka in delo v medijih jo je zelo zanimalo. To je tudi vplivalo na to, da je kasneje postala urednica Dela.
Martin Puhek	1985/86	Martina smo intervjuvale zaradi njegovega odličnega dela v osnovni šoli, pa tudi zaradi nadaljnjega izobraževanja. Je borec za čisto in zdravo okolje in tudi predstavnik Vlade RS v svetu Zavoda za zdravstveno varstvo Novo mesto. Bil je tudi policist, nato pa je bil premeščen na delovno mesto pomočnika vodje izmene na Operativno komunikacijskem centru v Novem mestu. Tam je postal policijski inšpektor oz. vodja izmene na OKC-ju.
Marko Štefanič	1989/90	Marko še vedno živi v Dragatušu, saj je zaposlen v domačem podjetju RINA d. o. o, kjer se ukvarjajo z gostinstvom, turizmom in industrijo. Marko je tudi predsednik PGD Dragatuš.
Sebastjan Kocjan	1990/01	Sebastjan je bil v šoli uspešen učenec, ki si je iz osnovnošolskih dni najbolj zapomnil učiteljico Mileno Fink, ki je v njegovem izobraževanju nihče ni mogel preseči. Sedaj se ukvarja z mediji, in sicer opravlja delo novinarja, voditelja ter urednika na Radioteleviziji Slovenija. Ukvarja se tudi z zgodovino in pa tudi s kmetijstvom.

Robert Vranič	1991/92	Roberta smo intervjuvale, ker je poleg tega, da je zaposlen v podjetju Elektro Ljubljana, enota Črnomelj, tudi samostojni podjetnik. Ukvarja se z vsemi vrstami instalacij – od elektro inštalacij, strojnih inštalacij do inteligentnih inštalacij. Je tudi solastnik podjetja Solarkult d. o. o., poleg tega je tudi predsednik Krajevne skupnosti Dragatuš, kjer pomaga pri organizaciji različnih prireditev.
Matej Rogina	1992/93	Mateja smo intervjuvale zaradi odličnega dela vseh 8 let in zaradi uspeha v podjetništvu. Po Gimnaziji Črnomelj je na Filozofski fakulteti v Ljubljani študiral nemški jezik. Najprej je delal na jezikovnih šolah, potem pa se je po zaključku študija preusmeril in dobil zaposlitev v komercialni enega večjega podjetja za izvozne trge. Trenutno je zaposlen v podjetju v Ljubljani, in sicer opravlja funkcijo direktorja enega izmed podjetij v grupi v Zagrebu.
Tadej Fink	1992/93	S Tadejem smo intervju naredile, ker je zaposlen na Zavodu za izobraževanje in kulturo Črnomelj, kjer dela kot organizator in koordinator kulturnih programov ter skrbi za kulturno ozaveščenost v Beli krajini.
Katja Kocjan Plut	1994/95	Katjo smo intervjuvale, ker je pomembna »vzdrževalka« kulture v naših krajih. Že vrsto let je aktivna članica uspešne folklorne skupine Dragatuš. Belokranjsko folklorno skupino je 2-krat uspešno predstavila predsedniku Slovenije in Hrvaške. Postala je tudi mentorica folklorne skupine, ki deluje kot interesna dejavnost na šoli, v kateri je zaposlena. Je tudi članica Rdečega križa Črnomelj, kjer se udeležuje tekmovanj iz prve pomoči in dobredelnih akcij v okviru RK.
Mojca Brunskole	1995/96	Mojco smo intervjuvale, ker je bila vseh 8 let njenega šolanja odlična učenka. Uspešna je bila tudi na veliko področjih, od matematike do nemščine, dosegala je vrhunske rezultate. Sedaj dela v Farmaceutski družbi Lek, kjer je zaposlena kot ekspert upravljanja kakovosti za področje proizvodnje trdnih farmacevtskih izdelkov. Zaposlena je bila tudi kot mlada raziskovalka na Inštitutu za biokemijo, Medicinske fakultete, UL, kjer je iskala posebne vrste zdravil za zdravljenje glivičnih okužb. S tem raziskovalnim delom si je pridobila štipendijo in kasneje še Krkino nagrado.
Irena Brunskole Hummel	1997/98	Irena je bila vsa leta odlična in tudi ona je sodelovala na različnih tekmovanjih, kjer je dosegala izjemne rezultate. Po končani gimnaziji v Črnomlju se je odločila za študij farmacije v Ljubljani in v Regensburgu (Nemčija), kasneje je v Regensburgu še doktorirala iz naravoslovja. V Nemčiji, v

		Regensburgu je sedaj zaposlena kot raziskovalka na Inštitutu za mikrobiologijo na tamkajšnji Univerzitetni kliniki.
Erik Lamut	1998/99	Erik še vedno živi v Dragatušu. V šoli je zelo pogrešal več različnih dejavnosti in umetnost, zato je kasneje tudi postal raper, saj se je tako lahko izražal. Ukvarjal se je tudi z lokostrelstvom, danes pa se ukvarja še z viteštvom.
Marko Brunskole	1999/00	Marka smo intervjuvale, saj je bil uspešen na raznih tekmovanjih. Z osnovno šolo je začel v majhnem kraju, dandanes pa si služi kruh na Ljubljanskem gradu in opravlja službo strokovnega sodelavca za izobraževalni program. Na gradu organizira tudi razne kulturne dogodke.
Luka Turk	1999/00	Tudi Luka je bil nekoč učenec naše šole in ravno to znanje, ki ga je tu pridobil, mu je pomagalo, da je prišel do poklica, ki ga danes upravlja. Preživlja se kot pilot helikopterja v Slovenski vojski.
Aleksandra Lamut	2000/01	Aleksandra je bila odličnjakinja, ki trenutno poje v zelo znanem slovenskem zboru Perpetuum Jazzile. Svojo pevsko pot je začela že v osnovni šoli na šolski prireditvi Korajža velja. Zbor, v katerem poje, je svetovno znan, saj so imeli že več turnej, zato se nam je z njo zdelo pomembno opraviti intervju, kajti to je že en dokaz, da smo kljub majhnosti zelo uspešni.
Tina Kocjan	2001/02	Tina je bila odlična vseh 8 let šolanja in to je poleg njene kariere eden izmed razlogov, zakaj smo jo intervjuvale. Na naši šoli je obiskovala tudi pevski zbor, ki je še bolj pripomogel k njeni pevski karieri. Pela je tudi na prireditvi Korajža velja, skupaj z Gašperjem Miheličem pa sta zmagala na festivalu ETNO Kostel.
Urška Klobučar	2002/03	Urška je bila odlična učenka na naši šoli, ki se je vedno dobro razumela s svojimi prijatelji in učitelji. Intervjuvale smo jo z namenom, ker je že 10 let uspešna pevka v ansamblu Petra Finka, ki je v naših krajih zelo poznan. Trenutno se izobražuje za vzgojiteljico.
Jani Mušič	2004/05	Jani Mušič, ki je bil nekoč uspešen učenec, se sedaj ukvarja s kolesarjenjem, kar mu gre zelo dobro od »nog«. Ravno zaradi tega smo se odločile narediti intervju z njim, da bi nam povedal, kako priti do takšnih vrhunskih rezultatov.
Lara Šuštar	2005/06	Lara je bila vseh 8 let odlična in tako kot ostali je sodelovala na raznoraznih tekmovanjih, kjer je dosegala dobre rezultate. Pisala je tudi raziskovalno nalogo, na temo Župančičeva pot in za njo prejela srebrno priznanje. Po gimnaziji se je vpisala na Filozofsko fakulteto Ljubljana, smer psihologija. Poleg študija

		dela tudi v Hiši eksperimentov, prostovoljno dela na Zavodu Janeza Levca in je podpredsednica Društva študentov psihologije Slovenije. Kasneje bi se šla rada izobraževat naprej v tujino.
Eva Plut	2007/08	Eva je uspešno končala osnovno šolo in pot nadaljevala v Gimnaziji Črnomelj, kjer je postala zlata maturantka. Trenutno je študentka drugega letnika na Fakulteto za kemijo in kemijsko tehnologijo.
Polona Gorše	2008/09	Polona je bila odlična učenka vsa leta šolanja na naši šoli. Udeležila se je veliko tekmovanj. Po končani gimnaziji se je vpisala na Biotehnično fakulteto, smer Krajinska arhitektura. Poleg študiranja se ukvarja še s petjem, in sicer nastopa kot solo pevka pa tudi z nekaterimi skupinami. Prijavila se je tudi na avdicijo za film Ko ima reka 18 ° in dobila glavno vlogo. S to smerjo bo mogoče tudi nadaljevala.
Iva Panjan	2009/10	Iva je v šoli vedno blestela in sodelovala na tekmovanjih. Na našo šolo ima zelo lepe spomine. Intervjuvale pa smo jo zaradi odličnega uspeha v šoli. Sedaj je dijakinja 4. letnika Gimnazije Črnomelj, vpisala pa se je na Fakulteto za arhitekturo.
Špela Šuštarich	2009/10	Špelo smo intervjuvale iz istih razlogov kot ostale. Vsa leta je bila odlična učenka in že od 1. razreda se je redno udeleževala raznih tekmovanj, na katerih je prejela kar nekaj zlatih priznanj. Šolanje je nadaljevala na Gimnaziji Črnomelj in trenutno je v četrtem letniku. Naprej se je vpisala na Biotehniško fakulteto, smer Krajinska arhitektura.
Nina Helena Basarac	2010/11	Nina Helena si je mesto v zlati knjigi prislužila z odličnim uspehom v šoli. Udeleževala se je veliko tekmovanj, na katerih je prejela kar nekaj srebrnih, bronastih in tudi zlatih priznanj. Ker je bila zelo uspešna pri likovni vzgoji, je zmagala tudi na 6. Mednarodni kiparski koloniji. Trenutno je gimnazijka.

8.2 ŠOLSKI USPEHI IN SPOMINI USPEŠNIH UČENCEV

V tej tabeli so predstavljeni šolski uspehi, tekmovanja, katerih so se intervjuvane osebe udeleževale, najlepši spomini na osnovno šolo in leto, ko so končali to stopnjo izobraževanja. Učenci so po tabeli razvrščeni glede na šolsko leto, ko so končali osnovno šolo, in sicer od najstarejšega do najmlajšega.

Iz tabele je razvidno, da je imela večina oseb odličen in prav dober učni uspeh, vendar je pa tudi nekaj takšnih, ki so osnovno končali z dobrim uspehom, pa tudi »odličnjaki« niso imeli vedno le petic in štiric, ampak tudi nižje ocene. Učni uspeh tako ni pogoj za uspešnost v nadaljnji karieri.

Večina intervjuvanih ljudi se je tudi redno udeleževala tekmovanj, tako v znanju kot na športnih področjih. Na obeh vrstah tekmovanj so bili bivši učenci naše šole bolj ali manj uspešni, kar dokazuje kar nekaj zlatih in veliko srebrnih priznanj.

Najlepši spomini na osnovno šolo so, kot smo tudi pričakovale, različni. Spreminjajo se od osebe do osebe kot skozi čas. Z gotovostjo zatrdimo, da so bili izleti in krožki v vseh generacijah najzanimivejših dnevi kot ostajajo tudi dandanes. Prav tako se tudi odnosi med sošolci ne spreminjajo, nekdanji učenci so nam povedali, da so skupaj z njimi ustvarjali najlepše, najzabavnejše in najzanimivejše spomine otroštva in tako si za vedno prislužijo častno mesto, kot tudi sami najlepše spomini. Drugače je pri učiteljih. Seveda se tudi njih mnogi učenci z veseljem spominjajo, vendar so se odnosi med učenci in učitelji spreminjali. Bolj se približujemo današnjim časom, bolj se odnosi »otopljuje«. Včasih so bili učitelji veliko bolj avtoritativni, včasih so bili tudi zelo strogi, zato se jih starejši intervjuvanci spominjajo s spoštovanjem.

OSEBA	LETO ZAKLJUČKA OŠ	USPEH, TEKMOVANJA	NAJLEPŠI SPOMINI
Rajko Štefanič	1960/61		Jurjevanje, odnos do okolja
Martin Svetič	1965/66	Dober in prav dober. Rokometno in nogometno tekmovanje.	Hoja do šole, odnos s otroci iz sosednje vasi, obiranje sadja.
Vlado Dražumerič	1966/67	Prav dober.	Dostava malice iz šole v sekcijo.
Jože Perko	1969/70	Odličen.	Nogomet, nova šola, asfaltirano igrišče
Stanislav Dražumerič	1969/70	Odličen uspeh.	Vedno, ko je bil kakšen izlet, je manjkalo, med zimskimi počitnicami preselili v današnjo šolo, s sošolci dobro povezani,

			razumeli so se.
Zvone Žepič	1970/71	Odličen uspeh.	Celovečerni folklorni program Bela krajina v pesmi in plesu.
Damjana Vraničar	1974/75	Uspeh je imela dober in prav dober. Takrat so bila tekmovanja, kot so Kaj veš o prometu, Cankarjevo tekmovanje, bralna značka.	Njihov razred je izsilil valetu, hodili so peš do telovadnice, učitelji so bili strogi.
Dušan Šuštar	1975/76	Predvsem športna (rokomet, nogomet), odličen uspeh.	Zelo dobri športniki v njegovi generaciji, dan samoupravljanja.
Vera Vardjan	1975/76	Udeleževala se je predvsem športnih tekmovanj, dober učni uspeh.	Razni izleti, telovadba, fotokrožek.
Janez Štajdohar	1975/76	Dober uspeh.	Samoupravni dan.
Stanislav Malerič	1976/77	Dober, prav dober in odličen. Imeli so tekmovanja iz matematike, kolesarstva, Vesele šole in razna športna.	Sošolci, učitelji, opera v Ljubljani, ostali izleti.
Irena Lakner	1978/79	Odličen uspeh.	Sošolci.
Igor Simonič	1978/79	Prav dober in odličen uspeh.	Drsanje na Podturnščici, koncert ruskega godalnega ansambla.
Marica Štajdohar	1979/80	»kar v redu«	Mikroskop, peka pokovke
Mateja Babič Stermecki	1982/83	Odičen.	Friziranje učiteljice, rokomet, prepiri na igrišču.
Martin Puhek	1985/86	Prav dober.	Popoldanski pouk, prekinitve pouka zaradi smrti Tita.
Marko Štefanič	1989/90	Dober/ prav dober, športna tekmovanja v odbojki in košarki.	Sošolci, s katerimi so bili zelo dobri prijatelji, izlet v Bohinj, kjer so uganjali norčije.
Sebastjan Kocjan	1990/91	Večinoma odličen	Vsakdanje anekdote med

		uspeh.	odmori, razne neumnosti, šale, nezgode ipd.
Robert Vranič	1991/92	Dober uspeh.	Izjava učiteljice Ivanke Jaketič: »Ne bojte se vi za Robija. On se bo že znašel v življenju.«
Matej Rogina	1992/93	Vsa leta odličen. tekmovanja: Vesela šola, matematika, nemščina, promet ipd.	Šola v naravi, enodnevnizleti v Triglavski narodni park, orientacijski dan: sledi učitelja, ki je izbiral pot s traktorjem in so se poznale sledi.
Tadej Fink	1992/93	Vsa leta odličen. Udeleževal nekaterih tekmovanj, toda rezultati nič posebnega.	Šolski izleti, ekskurzije, šolski plesi, izleti, spodbude učiteljev.
Katja Kocjan Plut	1994/95	Prav dober in odličen uspeh.	Sprejem prvošolčkov med pionirje, športni dnevi, ekskurzije.
Mojca Brunskole	1995/96	Vsa leta odlična. tekmovanja v matematiki, fiziki, logiki, slovenskem jeziku, nemškem jeziku, odbojki ne spominja uspehov	Sošolci, izleti: zagrebški živalski vrt, Gardaland, Debeli rtič, športni dnevi, orientacijski pohodi, igranje odbojke.
Irena Brunskole	1997/98	Odličen uspeh, tekmovanja: fizika, matematika, nemščina, slovenščina, Vesela šola.	Krožki, šola v naravi na Debelem rtiču.
Erik Lamut	1998/99	Vseh 8 let po uspehu dober, bil je sanjač, raper, pogrešal umetnost in izražanje, ras pisal spise, veliko osnov iz angleščine.	Spominja se, ko je učiteljica vsem pokazala njegov spis, da bi drugi vedeli kakšen bi mogel biti, športni dnevi so bili v bližini, v 8. r. šli v Gardaland, Dolenjske toplice.
Marko Brunskole	1999/00	Prav dober in odličen uspeh, tekmovanja: matematika, fizika,	Razne nezgode, hoja v šolo, nogomet na šolskem igrišču, (lutka) okostja

		zgodovina.	človeka – »kostko«.
Luka Turk	1999/00	Prav dober in odličen uspeh.	Vragolije.
Aleksandra Lamut	2000/01	Odličen. Korajža velja.	Rafting na Soči, ni bilo tako barvno.
Tina Kocjan	2001/02	Odličen	Šolski izleti, eko šola, rabutanje ribeza, korajža velja
Urška Klobučar	2002/03	Odličen uspeh. Udeleževala se je pevskih tekmovanj (Korajža velja).	Druženje s sošolci, sodelovanje v šolskem parlamentu.
Jani Mušič	2004/05	Skozi celotno OŠ odličen učenec, odličen športnik, njegova najljubša predmeta matematika in telovadba, skoraj vsa tekmovanja, kjer je dosegal 3. mesta.	Učitelji prijazni, dobro so se razumeli, predvsem učiteljica J. Turnšek Heij – jemanje telefonov, izleti podobni današnjim, orientacijsko tekmovanje
Lara Šuštar	2005/06	Vsa leta odlična. tekmovanja: slovenščina, Vesela šola, logika, matematika, kemija, raziskovalna naloga na temo Župančičeve poti.	prireditve, proslave, na katerih je nastopala, dramski krožek, pevski zbor, Dolenjske toplice, končni izlet v Gardaland.
Eva Plut	2007/08	Vsa leta odlična, tekmovanja: angleščina, matematika, slovenščina, fizika, zgodovina.	Sedenje v »brezovem gaju«, okopavanje šolskega vrtička, sproščeni dnevi mladosti, s sošolci se je prav razumela
Polona Gorše	2008/09	Vsa leta odlična tekmovanja: angleška bralna značka, Cankarjevo tekmovanje, tekmovanje za matematiko in fiziko in tekmovanje za logiko-bronasta, srebrna priznanja	Adrenalinski park v Bohinju, vožnja z letalom v Portorožu, smučanje na Rogli, popoldanske aktivnosti, večerno druženje, orientacijski pohod, Dolenjske toplice.

		<i>Z domišljijo na potep: prvo mesto.</i>	
Iva Panjan	2009/10	Vsa leta odlična tekmovanja: logika, matematika – kengurujček, biologija, kemija bronasta, srebrna priznanja.	Veliko dogodivščin, ki bodo nepozabni; izleti so bili najboljši, s sošolci vedno dobri prijatelji.
Špela Šuštarich	2009/10	Vsa leta odlična, udeleževala se je vseh tekmovanj, ki jih je šola izvajala.	Sošolci, izleti, neumnosti s prijatelji.
Nina Helena Basarac	2010/11	Vsa leta odlična tekmovanja: matematika, umetnost, slovenščina, angleščina, fizika, geografija, zgodovina in biologija.	Odvzemanje telefonov (J. T. Heij), smučanje na Rogli, ni ravno družaben tip – ni se ravno dobro razumela z razredom.

8.3 SMER KARIERE

ŠPORT

Med intervjuvanimi smo odkrile tri osebe, ki se s tem v svoji današnji karieri bolj ali manj profesionalno ukvarjajo, vendar to ne pomeni, da smo učenci te šole slabi športniki. Večina oseb se je uspešno udeleževala raznih športnih tekmovanj, na katerih so dosegali zelo dobre rezultate. V tabeli so zapisane osebe, ki se s tem profesionalno ukvarjajo, in sicer od starejše proti mlajši generaciji.

Martin Svetič	trener rokometu
Erik Lamut	lokostrelec
Jani Mušič	kolesar

GLASBA

Pri glasbi se naš seznam razširi. Imamo kar nekaj dobrih pevcev, kar dokazujemo s vsakoletno prireditvijo Pogum velja (včasih Korajža velja), kjer lahko mladi pevci naše šole dokazujejo svoje pevske sposobnosti. Da to ni »hec«, potrjujejo nekateri danes uspešni pevci, ki so nam povedali, da se je s tem začela njihova glasbena kariera.

Smo pa tudi ugotovile, da je večina oseb, ki se ukvarja z glasbo pevcev in skoraj vsi so med mlajšimi generacijami učencev. Glasbeniki oziroma osebe, ki se ukvarjajo z glasbo so razvrščene od starejše do mlajše generacije.

Dušan Šuštar	poučevanje inštrumentov
Erik Lamut	raper
Aleksandra Lamut	pevka v Perpetuum Jazzile
Tina Kocjan	solo petje, občasno sodeluje s kitaristom Markom Simčičem
Urška Klobučar	pevka v ansamblu Petra Finka
Polona Gorše	solo pevka
Špela Šuštarič	solo pevka

PODJETNIŠTVO

Ob analizi tabele, ki prikazuje podjetnike, ki so bili nekoč učenci naše šole, opazamo, da so le te iz zgodnejših generacij. Tako kot prejšnji tabeli je tudi ta in vse naslednje razvrščena od najstarejših do najmlajših oseb. Podjetništvo je tudi ena izmed smeri, v kateri je uspelo največ učencev naše šole, kar dokazujejo mnoga podjetja.

Zvone Žepič	AERO d. d.
Janez Štajdohar	Restavracija Štajdohar (Štajdohar d. o. o.)
Stanislav Malerič	KMS Malerič d. o. o.
Irena Lakner	Esol
Igor Simonič	zastopnik podjetja Krka, tovarna zdravil, d. o. o.

Marica Štajdohar	Svetovanje Marica Štajdohar s. p.
Matej Rogina	direktor raznih podjetij v Zagrebu
Robert Vranič	Elektroinstalerstvo »Vranič«

VODENJE ŠOLE

Dva od naših bivših učencev sta ravnateljja dveh šol.

Stanislav Dražumerič	OŠ Komandanta Staneta Dragatuš
Damjana Vraničar	OŠ Loka Črnomelj

DIJAK/INJA

Trenutno trije od naših bivših učencev obiskuje srednjo šolo, vse od teh Srednjo šolo Črnomelj v smeri Gimnazija.

Iva Panjan	SŠ Črnomelj – Gimnazija
Špela Šuštarich	SŠ Črnomelj – Gimnazija
Nina Helena Basarac	SŠ Črnomelj – Gimnazija

ŠTUDENT/KA

Od intervjuvanih oseb trenutno študira šest oseb, po naših ugotovitvah večinoma dekleta. Smeri so zelo različne in skoraj vsi se poleg študija ukvarjajo še z drugimi smeri, v katerih so uspeli. Tudi nekaj oseb bo naslednje šolsko leto prestopilo na faks. Povedale so nam, da se bodo izobraževale v smeri krajinski arhitekt, ki je najbolj priljubljena smer med intervjuvanimi osebami.

Aleksandra Lamut	ekonomija
Tina Kocjan	slovenščina
Urška Klobučar	izobrazba vzgojiteljice
Jani Mušič	računalništvo in informatika
Lara Šuštar	psihologija
Eva Plut	Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo

Polona Gorše	Biotehnična fakulteta – krajinski arhitekt
--------------	--

OBRT

V obrti je uspela le ena oseba, ki se pa s tem žal ne ukvarja več.

Vera Vardjan	lončarstvo, oblikovanje gline
--------------	-------------------------------

UREDNIŠTVO

Mateja Babič Stermecki	urednica Dela
------------------------	---------------

DRUGO

Poleg vseh prej naštetih smeri so osebe dejavne še na mnogo drugih področjih. V bistvu lahko z vsemi smermi, v katerih so bivši učenci naše šole uspeli, dokažemo, kako OŠ Dragatuš kljub majhnosti ponuja širok spekter različnih znanj.

Rajko Štefanič	predsednik Zveze lastnikov gozdov Slovenije
Vlado Dražumerič	občinski inšpektor
Jože Perko	Detektiv Perko Jože, dipl. iur.
Martin Puhek	kmetijstvo, policijski inšpektor oz. vodja izmene na OKC
Marko Štefanič	predsednik PGD Dragatuš, zaposlen v RINA d. o. o.
Sebastjan Kocjan	delo novinarja, voditelja ter urednika na Radioteleviziji Slovenija
Tadej Fink	Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj, Folklorna skupina Dragatuš
Katja Kocjan Plut	učiteljica na OŠ Loka

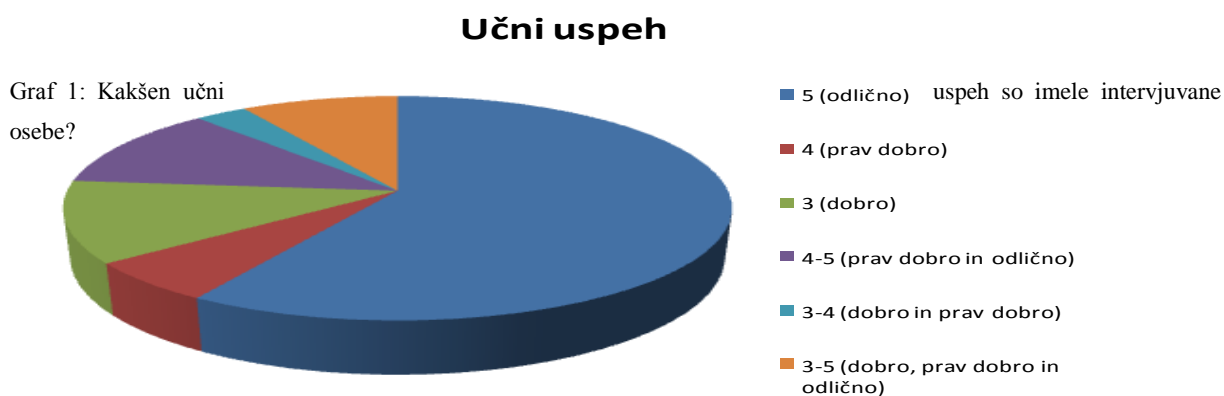
Mojca Brunskole	farmacevtska družba Lek
Irena Brunskole	raziskovalka na Inštitutu za mikrobiologijo na tamkajšnji Univerzitetni kliniki
Erik Lamut	zaposlen v Sun Roller
Marko Brunskole	Ljubljanski grad – služba strokovnega sodelavca za izobraževalni program
Luka Turk	pilot
Lara Šuštar	podpredsednica Društva študentov psihologije Slovenije

9 ANALIZA INTERVJUJEV

9.1 UČNI USPEH

Hipoteza, ki smo si jo zastavile, predvideva, da učni uspeh v osnovni šoli ne vpliva na to, kako uspešni so učenci v nadaljnji karieri. Domnevale smo, da tudi učenci z dobrim, prav dobrim uspehom v življenju uspejo.

Ob analizi intervjujev smo izdelale grafa (Graf 1). Opazimo lahko, da je imela večina intervjuvanih oseb odličen uspeh, te so večinoma iz mlajših generacij. Veliko je bilo tudi takšnih, ki so razrede v osnovni šoli zaključili z dobrim uspehom oziroma s štiricami in peticami. Nekaj, vendar manj, je bilo takšnih, ki so večino let zaključili s prav dobrim uspehom, nekaj tudi z različnimi ocenami, odvisno od razreda.

Najmanj 20 % učencev je imelo večinoma zaključen uspeh kot dober (3). Je pa bilo tudi več takšnih, ki so imeli šolski uspeh mešan – od trojke pa tudi do odličnega. S tem smo

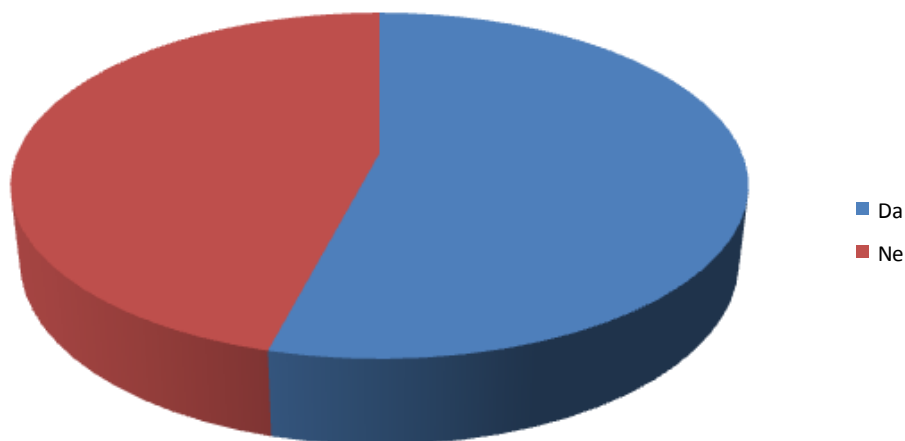
ugotovile, da odličen učni uspeh in ocene niso pogoj za uspešno kariero v nadaljnjem življenju. Hipotezo s tem potrdimo.

9.2 VRAČANJE V OKOLICO DRAGATUŠA

Kraj odraščanja in otroštva je za mnogo oseb zelo pomemben, saj večina intervjuvanih oseb (20) še vedno živi ali se vsaj redno vrača v domači kraj in okolico. Mnogo je takih, ki služijo kruh v večjih mestih, ali tam študirajo, vendar pravijo, da se redno vračajo nazaj, saj je okolica Dragatuša njihov dom.

Manjša polovica (16) oseb pa žal živi v bolj oddaljenih krajih in niti ne velikokrat obiskuje Bele krajine. To so večinoma osebe s podjetji in pomembnimi funkcijami, vendar vseeno pravijo, da imajo lepe spomine.

Ali se še vedno vračate v domači kraj?

Graf 2: Se intervjuvane osebe še vračajo/živijo v domačem kraju?

Hipotezo, da se veliko uspešnih učencev odseli v druge kraje, lahko zavržemo. Več kot polovica izpraševalcev se je vrnila v domači kraj. Ta podatek nas veseli, saj je za okolje zagotovo dobrodošlo, da se uspešni ljudje vračajo v domači kraj.

10 ZANIMIVOSTI IZ INTERVJUJEV

Med izdelavo raziskovalne naloge in prebiranjem intervjujev smo videle in si zapomnile kar nekaj zabavnih, smešnih ali zanimivih besed, ki so nam jih povedali intervjuvanci. Odločile smo se, da bomo te zanimivosti izpostavile in prikazale tudi zabavno plat naše šole.

Eden izmed najbolj zanimivih se nam je zdel dan samoupravljanja. O njem nam je pripovedoval Janez Štajdohar: »Tisti dan smo vsa delovna mesta v šoli prevzeli učenci osmega razreda. Sam sem bil učitelj 8. razreda. Pouk je potekal normalno po programu, vendar brez ocenjevanja. Moram pa reči, da so učenci iz nižjih razredov, ki smo jih učili, pridno sodelovali in sledili pouku, kot bi jih učili njihovi učitelji.«

Vendar so bili tudi športni dnevi očitno zelo zabavni, še posebej orientacijski tek. Matej Rogina: »Najbolj pa nam je pomagalo, da je učitelj Srečko Dražumerič to pot prevozil dan prej s svojim Tomo Vinkovičem, ko je zatikal listke z navodili ... Tako da so nam bile sledi traktorja v blatu v veliko pomoč ...«

Nekateri učitelji se pa res ne spreminjajo. Vzdevki ostajajo enaki, pa tudi njihove navade. To nam je v smehu potrdila Nina Helena Basarac: »Najbolj mi je ostalo v spominu to, da nam je prof. Turenšek Heij odvzemala telefone. Meni jih je v enem tednu kar pet (haha)!«

Lara Šuštar je bila ena izmed prvih, ki so uporabljali omarice: »Tajnica je bila sicer jezna, ker smo redno pozabljali ključe, smo pa hitro ugotovili, da en ključ odpira različne omarice.«

Marko Brunskole nam je opisal situacijo, ki je večini znana, saj to počnemo še danes: »Nenazadnje ne bom nikoli pozabil tudi »Kostkota« (okostnjaka), ki je imel svoje domovanje v učilnici za biologijo in ki smo ga vedno radi postavljali v različne poze, še posebno velik »škandal« pa je nastal, ko je učiteljica v njegovi okosteneli roki našla čisto pravo cigareto.«

Se pa mora vsak nasmejati, ko bere intervju s Sebastjanom Kocjanom: »Kako smo pretihotapili mačko in jo zelo dolgo skrivali med poukom, dokler se nazadnje le ni izmuznila izza zaves in prikoralala naravnost učiteljici pod nos. To je bilo hude krvi!«

11 SKLEPI IN ANALIZA HIPOTEZ

1. Predvidevale smo, da se je stavba skozi čas spreminjala (učilnice, tehnologija v učilnicah, kuhinja, knjižnica, zbornica). Hipotezo potrdimo, saj smo s pomočjo pisnih in ustne virov ugotovile, da se je šola nenehno spreminjala. Spreminjala se je okolica, učilnice, kuhinja, šola je dobila prizidke, telovadnico. Šola bo v prihodnosti še potrebovala nekaj sprememb, da bo zadostila kriterij moderno opremljene šole.

2. Oddaljenost šole, majhnost in finančni primanjkljaji vplivajo na izbor občolskih dejavnosti (izleti, ekskurzije, tehniški dnevi). Intervjuvani učenci so nam prikazali nazorno sliko. Obšolske dejavnosti se skozi čas niso kaj dosti spreminjale. Pogosto se naravoslovni, tehniški dnevi odvijajo kar v Dragatušu ali okolici, saj pogosto zmanjka sredstev, da bi učence peljali kam dlje. Vožnja z avtobusom pogosto predstavlja največji strošek. Vsekakor pa vsaka ekskurzija, ki nas popelje v kakšen drug kraj, zelo zaznamuje učence, jim ostane v spominu, širi obzorja. Hipotezo potrdimo, želimo pa si, da bi nam šola omogočila čim pestrejšo paleto občolskih dejavnosti.

3. Kljub majhnemu številu učencev na OŠ Dragatuš je odstotek učencev, ki so sedaj uspešni, velik.

Zlata knjiga zagotovo ni dokončana, zato tudi ni pravi pokazatelj, ali je v OŠ Dragatuš odstotek uspešnih učencev velik ali ne. Upamo si trditi, da se v vsaki generaciji najmeta najmanj 2 učenca, ki štrlita iz povprečja. Veliko pa je takšnih, ki so na svojih področjih edinstveni, se veliko žrtvujejo za okolje, v katerem živijo oziroma na kakšen drug način poskrbijo za prepoznavnost Dragatuša in Bele krajine. Naša tiha želja je, da bi se tudi same kdaj lahko vpisale v zlato knjigo.

4. Veliko uspešnih učencev se preseli v večja mesta.

Veseli nas, da lahko to hipotezo ovržemo. Več kot polovica intervjuvanih se je vrnila v Dragatuš.

5. Učni uspeh ni pokazatelj uspešnosti v kasnejših življenjskih obdobjih.

Hipotezo potrdimo, saj smo ugotovile, da šolske ocene niso nujno kriterij za uspešnost, veliko uspešnih učencev je bilo v šoli prav dobrih, tudi dobrih. Naj bo to motivacija za vse, ki jim šolski sistem povzroča preglavice.

12 ZAKLJUČEK

Skozi celotno izdelavo raziskovalne naloge smo ugotovljale, da so učenci naše šole, ne glede na velikost šole, zelo uspešni. Mnogi so se odselili in v večjih mestih ustvarili svoja podjetja, postali znani ali kako drugače pričeli svojo uspešno kariero. Vendar so mnogi tudi ostali v okolici Dragatuša in si tu prislužili častno mesto v zlati knjigi naše šole.

Velja prepričanje, če boš v osnovni šoli imel slab uspeh, da tudi v nadaljnjem življenju ne boš kaj prida uspel, vendar smo to skozi našo raziskovalno nalogo zavrgle. Več kot 20 % učencev, ki so osnovno šolo zaključili z uspehom tri (dobro), ima sedaj uspešno kariero. Ostalih 80 % je osnovno šolo zaključilo večinoma s štiricami (prav dobro) ali peticami (odlično), vendar so se tudi pri teh pojavljale nižje ocene. Torej, da strnemo. Dober uspeh v osnovni šoli, ni pogoj za uspešno kariero.

Sicer so bivši učenci naše šole res uspešni, vendar se pojavlja težava pri denarnem stanju. Naša šola je bolj oddaljena od večjih krajev in ima manjše število učencev, kot šole v mestih, zato je tudi dohodek manjši. Tudi to se kaže v stanju naše šolske stavbe, katero vsake toliko časa malce modernizirajo, vendar kot so zapisali v Dolenjskem Listu: »Le kozmetični popravki niso dovolj.« Poleg šolske stavbe imamo prazno šolsko igrišče, vendar to kmalu nameravajo spremeniti.

Notranjost stavbe se je skozi leta spreminjala. S pomočjo naše učiteljice likovne vzgoje, Jasmine Kobe, je naša šola postala barvitejša, živahnejša in bolj privlačna za mlade učence. Vendar spremembe niso le pozitivne, kot notranjost se je tudi zunanost in okolica šole spreminjala. Kot mnoge intervjuvane osebe opažajo, ni več parka, saj ga je nadomestilo krožišče.

Kljub majhnosti šole, se je v njej veliko učencev razvilo v uspešne odrasle osebe. Tukaj so se »rodile« tudi prve ljubezni, prijateljstva in konflikti. Prepričane smo, da so na dragatuški šoli doživeli kar nekaj zanimivih trenutkov. Sposodile si bomo misel Mateje Babič Stermecki, ki je zapisala: »Moja osnovnošolska leta so en sam prelep spomin. Na tej šoli sem vzljubila in spoznala mnoge stvari, ki so pozneje v življenju odločilno tlakovale mojo pot. Ljubezen do športa in gibanja, ljubezen do lepega jezika, do branja, pisanja, učenja, glasbe, plesa, narave in znanja. Vrednote, ki so jih izoblikovala osnovnošolska leta, so v kasnejših letih zorele na teh prvih temeljih zgodnje mladosti. Dostikrat kasneje sem pomislila, kako veliko srečo sem imela, ker sem bila učenka v tej naši vaški šoli.«

Večina naših intervjuvancev še vedno živi v okolici Dragatuša, če ne drugače, pa ga obišče za konec tedna. Ravno to dokazuje, kako lepa je naša okolica in verjetno pomembna za te osebe, saj je to dom njihove mladosti in spodbude za nadaljnje življenje.

Dosegle smo cilj, ki smo si ga zastavile glede naše raziskovalne naloge, saj smo poiskale danes uspešne ljudi, ki so včasih gulili šolske klopi v šoli v Dragatušu. Upamo, da se bo uresničil tudi naš namen, da bi ohranjali zgodovino preko zlate knjige, ki bo odlična iztočnica za nadaljnje generacije, v katero bodo zapisovali uspešne ljudi in tako tudi v nadaljnje ohranjali spomin na uspešne ljudi, ki so svojo pot začeli na naši šoli. »Saj je prav, da vemo, kakšna je bila zgodovina, saj si bomo le tako lahko uredili prihodnost.«

13 VIRI IN LITERATURA

1. Šolske kronike (od l. 1858 do l. 2012).
2. Intervjuji uspešnih oseb (gl. prilogo).
3. Pogovori z nekdanjimi upokojenimi učiteljicam in ravnateljicama (Stanislava Badjuk, Milena Fink, Ivana Jaketič, Tatjana Jakofčič, Fanika Toman) in z Alojzom Puhkom (hišnik na OŠ Dragatuš).

PRILOGA 1 (VPRAŠALNIK)

Pozdravljeni!

Smo mlade raziskovalke iz OŠ Dragatuš, ki že 2 meseca raziskujemo preteklost naše šole in njene bivše učence. Naša ideja je bila, da bi poleg vseh drugih tem, ki se tičejo zgodovine te OŠ, izpostavile še učence, ki so sedaj uspešni. Zato vas lepo prosimo, da si vzamete nekaj minut časa in rešite ta vprašalnik. Že vnaprej se vam zahvaljujemo.

Veronika Plut, Eva Puhek, Nastja Gorše, Kaja Metež, Ana Štajdohar

Ime in priimek:

Datum:

Sprašuje:

Kdaj ste pričeli in kdaj končali OŠ?

Kakšen uspeh ste imeli v osnovni šoli?

Kakšni so bili učitelji?

Kako je potekal pouk?

Kako je potekala telovadba?

Ali ste v šoli imeli kakšne posebne dneve (športni dnevi, kulturni dnevi, ...)?

Kaj se vam je najbolj vtisnilo v spomin?

Kakšna je bila vaša nadaljnja pot šolanja (od OŠ naprej pa do današnje kariere)?

S čim se sedaj ukvarjate?

Kako vam znanje iz osnovne šole pomaga sedaj?